

Препоръка № R (97) 21

на Комитета на министрите до държавите членки относно медиите и насърчаването на култура на толерантност

*(Приета от Комитета на министрите на 30 октомври 1997 г.
по време на 607-та среща на представителите)*

Комитетът на министрите съгласно чл.15 в от Статута на Съвета на Европа,

Като смята, че целта на Съвета на Европа е постигането на по-голямо единство между членовете му с оглед защитата и осъществяването на идеалите и принципите, които са тяхно общо наследство и улесняването на икономическия им и социален прогрес;

Като подчертава ангажимента си да гарантира в еднаква степен достойнството на всички индивиди и упражняването на правата и свободите, без каквато и да е дискриминация въз основа на пол, раса, цвят, език, религия, политическо или друго мнение, национален или социален произход, принадлежност към национално малцинство, собственост, рождение или друго положение;

Като припомня, че ръководителите и правителствата на държавите членки на Съвета на Европа по време на срещата на най-високо равнище във Виена (октомври 1993 г.) изразиха своето убеждение, че принципът на толерантност е гаранция за поддържането на отворено общество в Европа, в което се уважава културното многообразие;

Изпълнен с решимост да засили действията срещу нетолерантността въз основа на Плана за действие, приет на срещата на най-високо равнище във Виена;

Като приветства инициативите на международните организации, на правителствата и на различни групи в обществото, насочени към насърчаване на културата на толерантност и специално инициативите на медийните работници и като отбелязва, че именно те имат най-добрата възможност да дадат тласък на подобни инициативи и да гарантират всеобщото им приемане от всички медии;

Като отбелязва, че в позитивен аспект медиите могат да допринесат за борбата срещу нетолерантността, специално като разширяват културата на разбирателство между различните етнически, културни и религиозни групи в обществото;

Като поставя ударението върху независимостта и необвързаността на медийните работници и медийните организации в съответствие с чл.10 от Европейската конвенция за правата на човека, както и върху необходимостта да се избягва налагането на мерки, които противоречат на тези принципи;

Като смята, че би било полезно медийните работници да бъдат приканени да споделят повече размисли върху проблема на нетолерантността в условията на непрекъснато увеличаващия се мултикултурен и мултиетнически състав на държавите членки, както и относно мерките, които биха предвидели за насърчаване на толерантността и разбирателството;

Като вярва, че подобни мерки биха могли да се приложат на различни равнища, вкл. в учебните заведения по журналистика, медийните организации, както и в контекста на упражняването на медийните професии;

Като вярва също така, че успехът на тези мерки зависи в голяма степен от това, дали са били въввлечени различни категории лица, принадлежащи към медийния сектор, по-специално медийни собственици, управители, редактори, писатели, автори на програми, журналисти и рекламодатели;

Като взема предвид Препоръка 1277 (1995) на ПАСЕ относно мигрантите, етническите малцинства и медиите;

Препоръчва на правителствата на държавите членки:

1. Да уведомят следните групи относно начините за действие, изложени в приложението към настоящата препоръка:
  - предприятия в областта на печата, радиото и телевизията, както и в сферата на новите комуникации и рекламата;
  - представителните органи на медийните работници в посочените сектори;
  - органите за регулиране и саморегулиране в тези сектори;
  - учебни заведения за журналисти и институти за подготовка на медиите.
2. Да проучват в позитивен дух всякакви молби в подкрепа на инициативи, предприети за осъществяване на целите на настоящата препоръка.

Приложение към Препоръка № R (97) 21

Обхват

Начините за действие оттук нататък целят да насочат вниманието към неизчерпателно изброени примери на професионални практики, които създават условия за насърчаването на култура на толерантност, заслужаваща по-широко прилагане в различните медийни сектори, споменати по-горе.

Професионални практики, които създават условия за насърчаване на култура на толерантност

1. Подготовка

Първоначална подготовка

Училищата по журналистика и институтите за подготовка на медиите, доколкото все още не са сторили това, биха могли да въведат специални курсове в основните си програми с цел развитието на професионално чувство, което проявява внимание към:

- ангажирането на медиите в мултиетническите и мултикултурните общества;
- приноса на медиите към по-доброто разбиране между различните етнически, културни и религиозни общности;

По-нататъшна подготовка

Медийните предприятия биха могли да осъществят вътрешна подготовка или възможности за външна подготовка за техните медийни работници от всички равнища по въпросите на професионалните стандарти относно толерантността и нетолерантността.

2. Медийни предприятия

Проблемът за нетолерантността изисква размисъл както от страна на публиката, така и в рамките на медийните предприятия. Опитът в професионалните медийни среди показва, че медийните предприятия биха могли да помислят върху следното:

- фактическо и точно отразяване на действия на расизъм и нетолерантност;
- отразяване с нужното разбиране на ситуации на напрежение между общностите;
- избягване на стереотипното и пренебрежително описание на членовете на културни, етнически или религиозни общности в публикации и програми;
- обсъждане на индивидуалното поведение без връзка с личностната принадлежност към подобни общности, когато това няма отношение към проблема;

- балансирано и обективно описание на културните, етническите и религиозните общности, както и по начин, отразяващ собствените им гледни точки и мнения;
- насочване на общественото внимание към злините на нетолерантността;
- задълбочаване на общественото разбиране и оценка на различието;
- противопоставяне на основанията за нетолерантни забележки, отправени от говорещите по време на интервюта, репортажи, дискуссионни програми и др.;
- вземане под внимание на въздействието на източника на информация върху отразяването;
- разнообразието на работещите в медийните предприятия и степента, до която то отговаря на мултиетническия и мултикултурния характер на читателите, слушателите или зрителите.

3. Представителни органи на медийните работници

Представителни органи на различните категории медийни работници биха могли да приемат програми за действие или да предприемат практически инициативи за насърчаване на култура на толерантност.

4. Етични кодекси

Подобни инициативи и действия биха могли да се прилагат заедно с професионални етични кодекси, които се занимават с проблемите на дискриминацията и нетолерантността и са създадени в рамките на различните медийни сектори, като насърчават медийните работници да дават своя положителен принос към развитието на толерантността и взаимното разбирателство между религиозните, етническите и културните групи в обществото.

5. Електронни медии

Докато обществените оператори имат специалното задължение да насърчават култура на толерантност и разбирателство, всички електронни медии взети заедно са мощна сила за създаване на атмосфера на противопоставяне на нетолерантността. Те могат да следват примера на оператори, които например:

- разпространяват по подходящ начин програми, включително и в най-гледаното време, които спомагат за интегрирането на всички индивиди, групи и общности, както и отделят пропорционален обем програмно време за различните етнически, религиозни и други общности;
- прилагат мултикултурен подход към програмното съдържание, за да избегнат разпространяването на програми, които представят обществото в монокултурен и монолингвистичен аспект;
- насърчават мултикултурен подход в програмите, специално насочени към децата и младите хора, за да им дадат възможност да растат със съзнанието, че

културните, религиозните и етническите различия са естествен и положителен елемент в обществото;

- създават връзки за обмен на регионално, национално или европейско равнище на програмни материали с доказани качества за мобилизиране на общественото мнение срещу злините на нетолерантността или допринасящи за развитието на взаимоотношенията между общностите в мултиетнически и мултикултурни общества.

6. Реклама

Въпреки че някои търговски реклами вече отразяват мултиетническия и мултикултурния характер на потребителското общество и въпреки че има рекламодатели, които полагат усилия да създават реклами, отразяващи положителния образ на културното, религиозното и етническото многообразие, практики като изложените по-нататък биха могли да бъдат утвърдени сред съответните професионални среди.

В някои страни в рекламния сектор са създадени етични кодекси, които забраняват дискриминацията на основание раса, цвят, национален произход и др.

Съществуват медийни предприятия, които отказват да разпространяват рекламни послания, които обрисуват културните, религиозните или етническите различия в отрицателен аспект, например като затвърждават стереотипите.

Някои публични и частни организации разгръщат рекламни кампании, планирани да разширят толерантността. Медиите биха могли да бъдат поканени да сътрудничат активно в разпространението на подобни реклами.